

Portal hay Cổng thông tin đi n t đợc c hi u nh là m t trang web xu t phát mà t đó ng i s d ng có th d dàng truy xu t các trang web và các d ch v thông tin khác trên m ng máy tính. Ban đ u khái ni m này đợc dùng đ mô t các trang web kh ng l nh là Yahoo, Lycos, Altavista, AOL... b i m i ngày có hàng trăm tri u ng i s d ng chúng nh là đi m b t đ u cho hành trình “l t web” c a h . L i ích l n nh t mà portal đ m l i là tính ti n l i, d s d ng. Thay vì ph i nh vô s các đ a ch khác nhau cho các m c đích s d ng khác nhau, thì v i m t web portal nh Yahoo, ng i dùng ch c n nh yahoo.com, trong đó nhà cung c p d ch v đã tích h p m i th mà khách hàng c n...

B n b t đ u hành trình “l t web” c a mình nh th nào?

- Yahoo

- T i sao l i là Yahoo?

- Đó là m t trang Web cho phép ta d dàng truy nh p t i m i th ta c n: tìm ki m thông tin, đ c tin t c, tán g u v i b n bè, g i thi p, g i th đi n t , xem giá ch ng khoán, th m chí mua s m m t th g i đó.

- Đúng th , có r t nhi u trang web nh v y trên m ng, ng i ta th ng g i chúng là các portal.

V i các đ c tính nh ‘ch m t k t n i’ hay ‘t t c trong m t’ các web portal đã tr thành m t đ u m i thông tin cho m i v n đ , m t th la bàn đ nh h ng cho ng i dùng trong hành trình khám phá kho báu internet r ng l n.

Ngày nay khái ni m portal không ch áp d ng cho các ‘gã kh ng l truy n thông’ k trên, nguyên lý m t đ u m i cho t t c đã đợc áp d ng vào vi c nâng c p, c i t o các website ki u cũ, góp ph n hình thành nên m t không gian portal (portal space) trên m ng internet.

Các nhà cung c p d ch v internet (ISP) xây d ng nên các portal đ h tr khách hàng c a mình trong vi c s d ng internet. Các d ch v mà h th ng tích h p vào trong portal c a mình là công c tìm ki m, danh m c các trang web đợc s p x p theo m t tiêu chí nào đó, trang tin t c đi n t , d ch v nh n tin, phòng chat, hòm th đi n t hay trang web cá nhân mi n phí ... Các portal này c g ng đ t o ra m t th gi i internet thu nh cho các khách hàng, vì th chúng th ng đợc khuy n cáo nh là đi m b t đ u lý t ng cho nh ng ng i m i tìm hi u v internet.

Khác v i m c đích xây d ng portal bao trùm m i lĩnh v c mà các công ty truy n thông theo đ i, nh ng c ng đ ng chuyên môn trên m ng Internet ch mu n xây d ng portal ph c v cho duy nh t m t lĩnh v c mà mình quan tâm. V n v i nguyên lý ‘m t đ u m i cho t t c ’, các portal này th ng đi sâu vào nghiên c u nhi u khía c nh khác nhau c a m t v n đ . Ng i ta g i chúng là các portal chuyên môn hay vortal (vertical portal).

S c h p d n c a các portal không ch b i s t p trung thông tin v m t đ u m i, chúng còn có m t tính năng quan tr ng khác đó là kh năng t ng tác thông tin nhi u chi u. Nói m t cách khác đi, ng i dùng không ch khai thác thông tin t portal mà h còn có th đ a ra nh ng yêu c u đ đ c ph c v . Các portal đợc xây d ng cho chính ph , cho chính quy n t nh, thành ph là m t ví d . Ngoài vai trò nh m t ‘t ng hành dinh tr c tuy n’ n i đóng quân c a đ y đ

các s ban ngành, các portal này còn cho phép ng i dân làm nh ng vi c nh đ ng ký kinh doanh qua m ng, đ ng ký k t hôn qua m ng... th m chí b phi u b u c qua m ng. M i đ i t ng s đ ng đ u có th tìm ki m và khai thác kho thông tin đa đ ng này m t cách d dàng qua m t giao di n th ng nh t mà không c n bi t thông tin này ở đ u, do ai qu n lý. Ch ng h n, ng i dân có th tìm th y và s đ ng ngay đ ch v hành chính mà h c n, ch không ph i quan tâm đ n c p chính quy n nào, nh ng c quan nào liên quan đ n các th t c đó.

Song song v i s phát tri n c a các portal nh Yahoo, AOL... Các t p đoàn công ngh thông tin n cũng s đ ng cách t ng t đ c i ti n h th ng thông tin c a mình. H đã t o ra nh ng mô hình ki u m u cho vi c xây đ ng các portal doanh nghi p (EIP- Enterprise Information Portal). Các portal nh th này tr c h t là đ ph c v cho các công vi c c a doanh nghi p, mà c th là h tr các ti n trình truy n thông và t ng tác gi a các cá nhân, b ph n trong doanh nghi p (B2E – Business to Employee). M t s mô hình EIP c a m ng thông tin n i b (Business Intranet Portal) cho phép các nhân viên d dàng khai thác các ngu n tài nguyên thông tin trong doanh nghi p đ ng th i cho phép truy xu t ra các portal công c ng, các portal chuyên ngành h p khác. Portal công tác, t o m t môi tr ng làm vi c o cho phép các nhân viên có th làm vi c v i nhau t b t c đ u. Portal chuyên gia, k t n i các nhân viên đ a trên y u t n ng l c c a t ng ng i... Các ng đ ng đa đ ng c a portal trong môi tr ng n i b doanh nghi p là m t công c không th thi u đ i v i các doanh nghi p trong th i đ i bùng n thông tin, đ c bi t là đ i v i nh ng doanh nghi p có nhi u b ph n, chi nhánh phân b trong m t không gian đ a lý r ng. Cũng v n trong môi tr ng ng đ ng là các doanh nghi p, công ngh portal còn cung c p m t công c giao ti p h u hi u v i th gi i bên ngoài. Khái ni m c ng thông tin doanh nghi p m r ng (Extended enterprise portal - extranet) nh m nói t i m t trang web cho phép doanh nghi p th c hi n giao đ ch v i các khách hàng c a mình (B2C) hay v i các nhà cung c p, các đ i tác (B2B).

Các doanh nghi p nh khó có th t xây đ ng cho mình m t portal đ y đ tiêu chu n, tuy nhiên n u mu n h v n có th ti n hành các giao đ ch qua m ng thông qua các ch đ i n t (e-Marketplace portal). Ch đ i n t là m t portal v xúc ti n th ng m i, các doanh nghi p tham gia ch đ i n t nh th tham gia m t k tri n l m. ó đó, các doanh nghi p có th ti p c n ngu n thông tin v th tr ng, g p g các khách hàng ti m năng, các đ i tác...

Vai trò c a portal là không th ph nh n đ i v i các ho t đ ng trên m ng internet, đôi khi vi c xây đ ng nó còn đ c xem nh m t th 'm t th i th ng'. Tuy nhiên cũng c n ph i kh ng đ nh r ng vi c xây đ ng m t portal th c th là vi c không đ n gi n. Trong th i gian s p t i, chúng ta s còn ti p t c quay tr l i đ tài xây đ ng c ng thông tin cho doanh nghi p.